

6 ปัจจัยที่ควรรู้ ก่อนลงมือไถพรวน เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

ดินมีบทบาทสำคัญต่อการเกษตร โดยทำหน้าที่เป็นที่ยึดเกาะของรากพืช ช่วยพยุงลำต้นให้มั่นคงไม่ล้มเอียง รากพืชจะแผ่ขยายลงไปในดินเพื่อยึดเกาะ และดูดซับน้ำรวมทั้งธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืช ดังนั้น เกษตรกรควรทำความเข้าใจ ปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการไถพรวน เพื่อเตรียมแปลงปลูกให้เหมาะสม

1. สมบัติทางกายภาพของดิน

เนื้อดินมีผลต่อความยากง่ายในการไถพรวน

ดินเหนียว (ดินเหนียว)
ไถพรวน 2-3 ครั้ง เพื่อให้ดินร่วนซุย ก่อนปลูกพืช

ดินร่วน (ดินร่วน)
ควรหลีกเลี่ยงการไถพรวนบ่อยครั้ง หรือไถพรวนเฉพาะช่วงก่อนปลูกพืช เพื่อป้องกันการอัดแน่นของดิน

2. ความลาดชันของพื้นที่

พื้นที่ที่มีความลาดชันสูง มีความเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของดิน

5-12%
ควรไถพรวนตามแนวระดับเพื่อช่วยลดความเร็วของน้ำไหลบ่า

20-30%
ควรใช้มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การทำขั้นบันไดดิน การปลูกพืชคลุมดิน การปลูกพืชตามแนวระดับ เพื่อลดการสูญเสียดิน

3. สภาพอากาศและความชื้นในดิน

สภาพอากาศและความชื้นในดินมีผลต่อการไถพรวน

ดินเปียกแฉะ และมีน้ำขัง
ไม่ควรไถพรวน เพราะจะทำให้ดินอัดแน่น และเกิดก้อนดินขนาดใหญ่

ดินแห้งจัด และแข็ง
ไม่เหมาะต่อการไถพรวน เพราะทำให้ดินแตกเป็นก้อนแข็ง และสิ้นเปลืองพลังงานในการไถ ควรไถพรวนเมื่อดินมีความชื้นเหมาะสม

4. วัชพืชที่ขึ้นปกคลุม

ชนิดของวัชพืชมีผลต่อวิธีการเตรียมดิน

วัชพืชที่มีลำต้นเลื้อยหรือมีหัวใต้ดิน เช่น หญ้าคา หญ้าขน ควรไถพรวน 2-3 ครั้ง เพื่อกำจัดวัชพืชและลดการงอกใหม่

5. พืชที่ต้องการปลูก

ชนิดของพืชเป็นปัจจัยกำหนดความลึกในการไถพรวน

พืชไร่
พืชไร่ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย ควรไถพรวนเตรียมดินลึกประมาณ 30 เซนติเมตร

ไม้ผลและไม้ยืนต้น
ควรเตรียมดินลึกประมาณ 50-100 เซนติเมตร เพื่อให้รากพืชสามารถเจริญเติบโตได้ดี

6. เครื่องจักร เครื่องมือที่ใช้

ควรเลือกเครื่องมือไถพรวนให้เหมาะสมกับชนิดของดิน สภาพพื้นที่ ขนาดพื้นที่เพาะปลูก ฤดูกาลเพาะปลูก แรงงานและงบประมาณ

รถไถเดินตาม

พาสไถ

รถแทรกเตอร์ไถพรวนดิน

การไถพรวนดินอย่างเหมาะสม ช่วยลดการชะล้างพังทลายของดิน รักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน และส่งเสริมการผลิตทางการเกษตรอย่างยั่งยืน